Ania dagiti sintomas ti

SULFUR MUSTARD

Ti pannakaisarang iti sulfur mustard
ket saan nga gagangay nga makapatay.
Depende ti kapigsa ti pannakaisarang,
dagiti sintomas ket mabalin nga saan
Da nga rummuar ti uneg ti 2 – 24 nga oras.

Kabilang toy sumaganad nga sintomas
kadagiti saan nga nalabes nga pannakaisarang .

**Aglabbaga ken aggagatel
dagiti kudil sarunuen ti
dumuyaw nga panagkapuyo ti kudil.**

**Panagaburido, bubussog,
aglulua dagiti mata, ut-ut
ken saan nga permanente nga
panagpukaw ti panagkita.**

**Panagsisinglot, panagbaen,
paparaw, daringongo
ut-ut ti darangidong,
assideg nga panaganges,
ken panaguyek.**

**Sakit ti tian, panagtakki, gurigor,
alidukduken, ken panagsarwa.**

Ti adu unay nga sulfur mustard ket
makaited ti makapaatay a pannakapu-or ti kudil,
agtaginayon nga sakit ti pagangesan,
agsublisubli nga inpeksion ti pagangesan,
permanente nga pannakabusek wenno ipapatay.
Ti pannakaisarang ti sulfur mustard ket
mabalin nga nayonan na ti panagkaro
ti 'cancer' ti bara ken ti pagangesan
iti maysa nga tao.

Para kadagiti dadduma nga inpormasion

Aloha United Way
2 1 1

www.hawaii.gov/doh
wenno
www.cdc.gov

Linda Lingle, Governor
Chiyome L. Fukino, M.D., Director of Health

The Health State
HAWAI'I DEPARTMENT OF HEALTH

Ti Departamento ti Salun-at ket sipapalubos
kadagiti programas ken aktibidad iti isu amin
nga puli, kolor, nasionalidad (agraman ti pagsasao),
tawen, kinatao, relihiyon wenno kakurangan
ti kabaelan.
Suratan wenno awagan ti "Affirmative Action Officer"
iti Box 3378, Honolulu, HI 96801-3378
wenno iti (808) 586-4616 (voice)
ti uneg ti 180 nga aldaw nga kaadda ti parikut.

11/03 Ilocano

Ilocano

CAUTION
POISON

SULFUR MUSTARD

"Mustard Gas"

Estado ti Hawaii Departamento ti Salun-at
www.hawaii.gov/doh
Para kadagiti dadduma nga inpormasion
wenno pakaammo
awagan ti 2-1-1

Ania ti sulfur mustard (mustard gas)?

Ti sulfur mustard ket isu da dagiti agduduma nga inaramid ti tao nga makasabidong nga kimiko. Dagitoy ket aggaraw da a kas mangpakapuyo ken mabalin nga makaited ti seryoso nga pannakaperdi ti kudil, mata, karabukob ken bara.

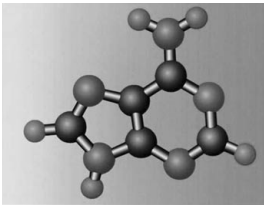

Ti sulfur mustard ket kadawyan nga ammo iti awag nga "mustard gas". Daytoy nga nagan "mustard gas" ket immuna nga naaramat idi naiwarsi (nai-yispri) daytoy a kimiko idi panawen ti giyera World War 1. Ti sulfur mustard ket awan pannakaibiang na iti mustard ngem naala iti nagan gapu iti duyaw nga kolor ken angot na no mailaok kadagiti dadduma nga kimiko. Ti sulfur mustard ket awan ti kolor ken angot na nga likido no maidulin iti kasla temperatura ti silid. Mabalin met nga agbalin nga 'brown' ken kasla angot ti bawang wenno sibuyas.

Ania dagiti sintomas ti pannakaisarang ti sulfur mustard?

Ti pannakaisarang ti sulfur mustard ket saan nga gagangay nga makapatay. Depende ti kapigsa iti pannakaisarang, dagiti sintomas mabalina saan da nga rummuar ti 2-24 nga oras.

Maibilang dagitoy sumaganad nga sintomas kadagiti saan unay nga nalabes nga pannakaisarang:

- Aglabbaga ken aggagatel dagiti kudil sarunuen ti dumuyaw nga panagkapuyo ti kudil.
- Panagaburido, bubussog, aglulua dagiti mata, ut-ut ken saan nga permanente nga panagpukaw ti panagkita.
- Panagsisinglot, panagbaen, paparaw, daringongo ut-ut ti darangidong, assideg nga panaganges, ken panaguyek.
- Sakit ti tian, panagtakki, gurigor, alidukduken, ken panagsarwa.

Ti adu unay nga sulfur mustard ket makaited ti makapatay a pannakapu-or ti kudil, agtaginayon nga sakit ti pagangesan, agsublisubli nga inpeksion ti pagangesan, permanente nga pannakabulsek wenno ipapatay. Ti pannakaisarang ti sulfur mustard ket mabalin nga nayonan na ti panagkaro ti 'cancer' ti bara ken ti pagangesan ti maysa nga tao.

Kasano nga dagiti tattao ket maisarang ti sulfur mustard?

- No maibulos iti tangatang a kas sengaw - dagiti tattao ket mabalin nga maisarang baben ti pannakaidisso kadagiti kudil, mata, wenno pagangesan. Ti sengaw ti sulfur mustard ket mabalin nga awiten ti angin kadagiti adayo nga disso.
- No maibulos iti danum - dagiti tattao ket maisarang da babaen ti pananginom ti nakontaminaran a danum wenno panangugas kadagiti kudil da.
- Babaen ti pannakasagid kadagiti banbanag wenno kawes nga nakontamiran ti likido nga sulfur mustard.

Ti sulfur mustard ket agbayag ti uneg ti 1-2 nga aldaw kadagiti aglawlaw iti gagangay nga tiempo, ken lawas agingga ti bulan no tiempo ti lammin.

Kasano nga maagasan ti naisarang ti sulfur mustard?

Awan ti pangkontra ti sulfur mustard. Ngem ti pannakaisarang ket manmano nga agtinnag ti patay. Ti panangagas ket maibasar iti ti kapigsa ti sintomas. Ti pannakapu-or ti kudil ket agasan a kas nasengngawan nga puor. Dagiti mata masapul nga nadiram-usan nga daras. Dagiti antibiotiko nga ipatedted ti mata ket mabalin nga atipaen na ti sumegunda pay nga inpeksion. Ti nalang-ab nga sulfur mustard ket maagasan babaen kadagiti agas nga kapada ti agas ti angkit no adda panagsagawisiw ti anges wenno panagsung-ap. No nakaro ti pannakaperdi ti bara, ti biktima mabalin nga kaptan ti makina nga para ti panaganges.

Kasanom nga ammo no sika ket naisarang?

Awan ti naalisto nga ekamen nga makaibaga ti pannakaisarang ti sulfur mustard. No adda ka naiparna iti kanito nga naibulos ti sulfur mustard ken nasay-up mo ti angot ti bawang, sibuyas wenno mustard iti tangatang ken maaddaan ka ti panaggagatel ti kudil, nasakit nga mata, mabalin nga naisarang ka. Dagus nga sapulem ti tulong iti doctor.

Ilocano

Ania ti aramidem no naisarang ka ti sulfur mustard?

Dagus nga umakar ka ti nangato nga lugar. Ti sulfur mustard ket nadagdagsen ngem ti angin ket agdisso kadagiti nababa nga lugar. Darasem nga ikkatem dagiti kawes nga naaddaan ti sulfur mustard. No mabalin, ipisuk mo dagiti kawes iti uneg ti doble nga plastic bag. Dagdagusem nga ugasan nga naimbag dagiti naisarang nga partes ti bagi (mata, kudil, etc) iti nalinis nga danum. Dagiti mata ket masapul nga nadiramusan ti bayat ti 5 – 10 nga minutos. SAAN mo nga kaluban dagiti mata it bendahe, ngem salaknibam iti dark glasses wenno goggles. No ti sulfur mustard ket naipauneg ti tian, SAAN mo nga piliten nga pagsarwaen. Mangited ka ti gatas nga inumen ti tao. Sapulen ti tulong ti doktor.

Sadino nga nasarakan ti sulfur mustard ken kasano ti usar na?

- Ti sulfur mustard ket saan nga katutubo nga nasarakan kadagiti aglawlaw.
- Ti sulfur mustard ket immuna nga naipakita idi World War 1 a kas armas nga kimiko. Saan pay nga nabayag, nausar daytoy nga agas kadagiti sakit ti kudil nga maawagan psoriasis. Iti agdama, awan ti pateg na nga pangmedisina.

Ad-adu ngem sangadosena nga nasion ti addaan ti sulfur mustard kadagiti pagidulbinan da ti arsenal pangkemiko. Ti U.S. stockpiles ket nabagaanen ti Chemical Weapons Convention nga madadael no Abril, 2007.

Ti sulfur mustard kadi ket makaapektar met kadagiti dengwen ken dadduma nga ayup?

Wen. Ti sulfur mustard ket makaranggas kadagiti dengwen ken dadduma nga ayup. No ti ipagarup mo ket naisarang ti dengwem, dagus nga ipakitam ti beterinarium.